

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 15Co/156/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1118216683
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1118216683.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Silvie Walterovej a Mgr. Zity Leimbergerovej, v právnej veci žalobcu: B. P. A. R. I. H. Q. P. J. , G. V. XX.X.XXXX, E. K. G. J., Ď. Č.. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Štefan Haulík, advokát, Bratislava, Jesenského č. 2, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska č. 71, o náhradu škody s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) zo dňa 3. augusta 2022, č. k. 19 C 55/2018-369, takto

rozhodol:

Rozsudok Mestského súdu Bratislava IV (vo veci Okresného súdu Bratislava I) zo dňa 3. augusta 2022, č. k. 19 C 55/2018-369,

- vo výroku I., ktorým uložil žalovanému povinnosť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 18.412,16 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.412,16 € od 10.8.2018 do zaplatenia, p o t v r d z u j e v časti, ktorým uložil žalovanému povinnosť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 15.412,16 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 10.8.2018 do zaplatenia a vo výroku II., ktorým vo zvyšku žalobu zamietol,
- vo zvyšnej časti výroku I. a vo výrokoch III. a IV. z r u š u j e a vec v tomto v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Rozsudkom zo dňa 3.8.2022, č. k. 19 C 55/2018-369, súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 18.412,16 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.412,16 € od 10.8.2018 do zaplatenia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 % (výrok III.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v časti nároku na náhradu ušlého zisku v rozsahu 5,36 % (výrok IV.). Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil § 1 písm. a), § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že žalobca v prejednávanej veci žalobou domáhal náhrady škody vo výške 39.257,58 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 29.957,58 € od 10.8.2018 do zaplatenia podľa zákona č. 514/2003 Z. z. tvrdiac, že škoda mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím žalovaného, v dôsledku ktorého bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty. Žalovaný svojim rozhodnutím č. 296/2005-52/SKP, zo dňa 26.1.2015, uložil žalobcovi sankciu vyčiarknutia zo zoznamu správcov konkurznej podstaty z dôvodu porušenia ustanovení § 7 ods. 1 v spojení s § 8 ods. 4 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a § 2 ods. 1 prvá veta vyhlášky č. 666/2005 Z. z. o kancelárskom poriadku pre správcov. Proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca dňa 12.2.2015 rozklad. Žalovaný dňa 22.5.2015 rozhodnutím č. 296/2005-52/

SKP-RK napadnuté rozhodnutie potvrdil a rozklad zamietol. Následne na základe žaloby žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 7.9.2016, sp. zn. 6 S 158/2015, obidve vyššie uvedené rozhodnutia žalovaného podľa § 191 ods. 1 písm. c/ a e/ Správneho súdneho poriadku zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 10 SŽk 13/2016, zamietol, čím potvrdil, že rozhodnutia žalovaného boli vydané v rozpore so zákonom. Žalobca bol opätovne zapísaný do zoznamu správcov dňom 2.2.2018. Žalobca sa obrátil na žalovaného so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorej žalovaný listom zo dňa 9.8.2018 nevyhovel s odôvodnením, že nebolo preukázané naplnenie zákonných predpokladov na vznik nároku na náhradu škody podľa § 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. Na základe uvedených skutočností žalobca nevykonával činnosť správcu konkurznej podstaty od prvostupňového rozhodnutia žalovaného zo dňa 26.1.2015. Po tomto rozhodnutí mu síce boli pridelené dva prípady a to dňa 7.4.2015 vo veci úpadcu J. E. a dňa 2.6.2015 vo veci úpadcu J. Z., v oboch veciach však bol po vyčiarknutí zo zoznamu správcov odvolaný. Žalobca bol opätovne zapísaný do zoznamu správcov dňom 2.2.2018. Vzhľadom na to, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalobca nemohol vykonávať činnosť správcu za obdobie troch rokov od 25.1.2015 do 2.2.2018, vznikla mu škoda pozostávajúca z ušlého zisku vo výške 29.257,58 €. Pri výpočte uvedeného nároku žalobca vychádzal z priemerného ročného príjmu vypočítaného za roky 2010 až 2014 vo výške 9.752,52 € ročne. V roku 2010 dosiahol žalobca príjem z činnosti správcu vo výške 22.468,81 €, v roku 2011 vo výške 8.116,72 €, v roku 2012 vo výške 11.078,72 €, v roku 2013 vo výške 3.945 € a v roku 2014 vo výške 3.153,39 €. Podľa žalobcu, okrem ušlého zisku došlo v dôsledku jeho vyčiarknutia zo zoznamu správcov aj k poškodeniu jeho dobrého mena v profesionálnom a spoločenskom prostredí. Žalobca okrem výkonu činnosti správcu konkurznej podstaty vykonáva aj činnosť advokáta špecializujúceho sa na obchodné spory a poradenstvo. V dôsledku jeho vyčiarknutia došlo k zneváženiu jeho dobrého mena, profesionálnej cti a odbornosti na poli aplikácie práva vo vzťahu k verejnosti a klientom. Je toho názoru, že zásah do jeho práv niesol všetky znaky šikanózneho výkonu práva a zneužitia postavenia štátneho orgánu voči fyzickej osobe. Samotné konštatovanie porušenia práv žalobcu tak nie je dostatočným zadosťučinením. Vzhľadom na následky nezákonného zásahu do práv žalobcu požaduje od žalovaného aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- €. K žalobe pripojil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7.9.2015, sp. zn. 6 S 158/2015, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 10 SŽK 13/2016, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku zo dňa 9.8.2018, tabuľku príjmov žalobcu za roky 2010-2014.

1.2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na vznik nároku na náhradu škody v podobe ušlého zisku a nemajetkovej ujmy. Poukázal na to, že ušlým ziskom sa rozumie zmarený majetkový prospech, ktorý by bolo možné očakávať s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, no tento nenastal v dôsledku škodovej udalosti. Žalobcom predložený rozpis príjmov považuje za nanajvýš údajný, resp. tvrdý, avšak pre rozhodnutie vo veci irelevantný. Žalovaný poukázal na to, že žalobcov deklarovaný príjem z činnosti správcu konkurznej podstaty závisel v značnej miere od charakteru pridelených vecí a rozsahu speňažovaného majetku, pričom pridelovanie konkrétnych konkurzných vecí prebiehalo náhodným spôsobom pomocou technických a programových prostriedkov, preto nie je možné rozumne predpokladať, že aké veci mohli byť žalobcovi v rozhodnom období pridelené a aký príjem z týchto vecí by dosiahol. Žalovanému nie je zrejmé, na akom základe vychádza žalobca iba z obdobia rokov 2010-2014, keď správcu konkurznej podstaty bol od roku 2005. Žalovaný poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.4.2010, sp. zn. 4 Cdo 319/2008, podľa ktorého pri nároku na škody v podobe ušlého zisku nestačí iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku poškodeného, ale musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí by došlo k zväčšeniu majetku poškodeného, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu. Na uvedenom základe mal žalovaný za to, že zo žalobcom uvádzaných skutočností nie je možné ustáliť konkrétnu výšku zisku, ktorú by v danom období z výkonu činnosti správcu konkurznej podstaty dosiahol, ani konštantnosť dosahovaných príjmov. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný poukázal na to, že žalobca sa obmedzil iba na subjektívne tvrdenia, ktoré nepodložil žiadnym ani len navrhovaným dôkazom. Zákon vznik nemajetkovej ujmy neprezumuje, túto musí žalobca bezpečne preukázať, pričom je zaťažený bremenom tvrdenia aj dôkazným bremenom. Zo žaloby nevyplýva dôvodnosť vyčíslenej sumy 10.000,- €, ani spôsob jej vyčíslenia. Uvedenú sumu považoval za zrejme neprimeranú a predstavuje viac ako polovicu maximálnej novej náhrady poskytovanej v prípade trestných činov s následkom smrti s poukazom na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.

1.3. Žalobca vo svojej replike k vyjadreniu žalovaného predložil bankové výpisy za roky 2010-2014 za účelom odstránenia pochybností o dosiahnutom príjme za uvedené obdobie. Ušlý zisk definovaný

ako príjem, ktorý by poškodený pri pravidelnom behu vecí dosiahol, nie je možné interpretovať tak, že ide o konštantnú výšku príjmu. Ide o pravidelnosť behu vecí, nie výšky príjmu. Z logiky a povahy vecí je zrejmé, že správca konkurznej podstaty nemôže mať konštantné príjmy. Žalobca poukázal na to, že 20 mesiacov od opätovného zapísania do zoznamu správcov konkurznej podstaty dosiahol príjem 28.000,- €, za 56 prípadov osobných bankrotov po 500,- €. V tejto súvislosti poukázal na to, že inštitút osobného bankrotu bol do právneho poriadku zavedený od 1.3.2017, teda v období, kedy bol zo zoznamu správcov vyčiarknutý. Má za to, že je dôvodné predpokladať, že za toto obdobie by mu prináležala odmena v pravdepodobnej výške 16.800,- €. Určenie výšky ušlého zisku priemerom za posledných 5 rokov považuje za jediný možný spôsob vyčíslenia nároku.

V súvislosti s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy uviedol, že pôsobil od roku 1999 ako advokát a od roku 2000 ako správca konkurznej podstaty. V meste G. bol značne známou osobou, keď v rokoch 2002-2018 bol štyri volebné obdobia zvolený za poslanca mestského zastupiteľstva a v roku 2009 aj za poslanca Nitrianskeho samosprávneho kraja. Vo svojom povolaní a funkciách tak bol existenčne závislý od svojho dobrého mena. Postup štátneho orgánu voči žalobcovi nebol vedený v iných prípadoch proti iným správcom konkurzných podstát, porušenie právnych povinností bolo vykonštruované a sankcia absolútne neprimeraná. Pri neustálych a opakovaných kontrolách bolo jediným pochybením to, že žalobca bol na súdnom pojednávaní a poverená osoba nebola v kancelárii prítomná z nevyhnutných osobných dôvodov. Uloženie najprísnejšej sankcie bolo tak frustrujúce a demotivujúce, že žalobca zvažoval ukončenie svojej činnosti advokáta a správcu. Žalobca si v roku 2011 založil rodinu a narodila sa mu dcérka B.. Nemožnosť vykonávať svoje povolanie a strata značnej časti príjmov v najcitlivejšom období vývoja dieťaťa bola v rodinnom živote vnímaná veľmi citlivo a frustrujúco. Bolo to dôvodom mnohých nezrovnalostí a nedorozumení v rodinnom živote. Následky nezákonného rozhodnutia sa prejavili aj v spoločenskom živote žalobcu, ktorý v roku 2018 prvýkrát nebol zvolený za mestského poslanca, pričom už v rokoch 2015-2016 sa po G. J. rozprávalo, že žalobca prišiel o licenciu pre údajné nezákonné postupy. Žalobca musel opakovane vysvetľovať, že žiadne predpisy neporušil a musel odpovedať na nepríjemné otázky a vysvetľovať ich aj na stretnutiach s občanmi počas volebných kampaní. Žalobca súdu spolu s replikou predložil súbor listín k príjmom za roky 2010-2014 (bankové výpisy, konkurzné rozhodnutia, oznámenia OV), rodný list dcérky B., súbor listín z výkonu funkcie poslanca mestského zastupiteľstva v rokoch 2002-2018, potvrdenie o zvolení žalobcu za poslanca Nitrianskeho samosprávneho kraja.

1.4. Žalovaný v duplike k tvrdeniam žalobcu uviedol, že žalobca bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov až od 10.6.2015, a teda doba, po ktorú bol zo zoznamu vyčiarknutý predstavuje 2 roky a 8 mesiacov (od 10.6.2015 do 2.2.2018) a nie vyše tri roky ako tvrdí žalobca. Pri eventuálnej akceptácii výpočtu ušlého zisku zo strany žalobcu by tak ušlý zisk predstavoval len sumu 26.006,72 €. Žalovaný spochybnil výpočet výšky ušlého zisku žalobcu, tento podľa jeho názoru nespĺňa znaky ušlého zisku v zmysle právnej doktríny a judikatúry súdov. Spriemerovanie príjmu žalobcu nemá žiadnu oporu ani v ustanoveniach zákona. Výška ušlého zisku by tak bola rozdielna podľa toho, aké rozhodné obdobie by bolo na daný prípad aplikované. Žalovaný tiež namietal, že výška ušlého zisku má zohľadňovať aj náklady žalobcu vynaložené na činnosť správcu konkurznej podstaty. V súvislosti s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný zotrval na svojich tvrdeniach, že žalobcom tvrdené následky sú jeho subjektívne tvrdenia, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázal. Žalovaný spochybnil súvis volebného neúspechu s tvrdeným nezákonným zásahom. Na volenú funkciu nie je žiaden právny nárok, pričom komunálne voľby v roku 2018 sa konali dňa 10.11.2018, teda 9 mesiacov po opätovnom zápise žalobcu do zoznamu správcov.

1.5. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že v dôsledku citovaných rozhodnutí žalovaného bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu správcov v období od 10.6.2015 do 2.2.2018, v ktorom nemohol vykonávať činnosť správcu konkurznej podstaty, ktorú vykonával pred aj po tomto období, čo vyplýva zo žalobcom predložených listinných dôkazov. Žalobca v predmetnom období pôsobil aj ako advokát a poslanec mestského zastupiteľstva. Rozhodnutie o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov podstaty bolo následne rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7.9.2016, sp. zn. 6 S 158/2015, podľa § 191 ods. 1 písm. c/, e/ SSP súdom zrušené, keď podľa názoru súdu nebolo preukázané porušenie právnych povinností zo strany žalobcu. Právny záver, že rozhodnutia žalovaného boli vydané v rozpore so zákonom potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 10 Sžk 13/2016, ktorým kasačnú sťažnosť žalovaného zamietol. Z výpovede svedkov, ako aj samotného žalobcu vyplýva, že okolnosti ukončenia (prerušenia) výkonu činnosti správcu žalobcom sa stalo predmetom záujmu a špekulácii vo verejnosti. Tieto skutkové zistenia ani neboli medzi stranami sporné. Medzi stranami zostalo sporné, či uvedené skutkové okolnosti zakladajú žalované nároky.

1.6.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody je kumulatívne splnenie podmienok predpokladaných zákonom č. 514/2003 Z. z., ktorými sú existencia titulu (§ 3 ods. 1), vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Nezákonným rozhodnutím predpokladaným § 3 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z. z. bolo citované rozhodnutie žalovaného, v dôsledku ktorého došlo k vyčiarknutiu žalobcu zo zoznamu správcov. Existencia nezákonného rozhodnutia v konaní ani nebola sporná. Priamym dôsledkom nezákonného rozhodnutia bola nemožnosť žalobcu v rozhodnom období vykonávať činnosť správcu konkurznej podstaty. Na tomto základe žalobca požadoval od žalovaného náhradu ušlého zisku za obdobie, v ktorom nemohol vykonávať činnosť správcu konkurznej podstaty, ktorú vyčíslil na sumu 29.257,58 € za obdobie od 26.1.2015 do 2.2.2018, pričom vychádzal z priemerného príjmu, ktorý ako správca konkurznej podstaty dosiahol v rokoch 2010-2014, teda 5 rokov pred jeho vyčiarknutím zo zoznamu správcov. Žalovaný namietal obdobie, za ktoré si žalobca tento nárok uplatnil, spôsob jeho výpočtu a skutočnosť, že žalobca žiadnym spôsobom nezohľadnil náklady spojené s výkonom tejto činnosti. Tiež poukazoval na to, že vzhľadom na povahu výkonu činnosti správcu ani nie je možné objektívne stanoviť výšku ušlého zisku, keďže veci sú správcovi pridelené náhodne a prípadná odmena správcu je závislá od povahy samotnej veci. Súd prvej inštancie konštatoval, že zákon sám ušlý zisk nedefinuje a ani nestanovuje taxatívne spôsob jeho výpočtu. Ušlý zisk je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 319/2008, zo dňa 28. apríla 2010). Pri výške ušlého zisku je určujúce, akému majetkovému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu, resp. o aký reálne dosiahnuteľný (nie hypotetický) prospech poškodený prišiel. Je teda nutné vychádzať z čiastky, ktorú by v predmetnom období za obvyklých podmienok poškodený získal s prihliadnutím na náklady vynaložené na dosiahnutie tohto zisku, prípadne na náklady na dosiahnutie tohto zisku potrebnými (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.10.2012, sp. zn. 5 M Cdo 1/2011). Žalobca nemohol vykonávať činnosť správcu od jeho vyčiarknutia zo zoznamu správcov dňom 10.6.2015 (deň vyčiarknutia nebol sporný) do 2.2.2018, kedy bol opätovne po zrušení rozhodnutí žalovaného do zoznamu zapísaný. Toto obdobie v trvaní 2 roky a 8 mesiacov súd prvej inštancie považoval za relevantné pre toto konanie. Žalobca mal za to, že pri stanovení rozhodného obdobia je potrebné vychádzať už z dátumu prvostupňového rozhodnutia žalovaného, keď podľa jeho názoru mu už pridelené konkurzné veci boli spätne odňaté. Uvedenú argumentáciu žalobcu súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú. Žalobca bol odvolaný z vecí, ktoré mal ku dňu vyčiarknutia pridelené a teda ku dňu, kedy rozhodnutie žalovaného o vyčiarknutí vyvolalo právne účinky. Nie je žiadny relevantný právny dôvod vychádzať už z dátumu prvostupňového rozhodnutia žalovaného.

1.6.2. Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že povaha výkonu činnosti správcu konkurznej podstaty znemožňuje objektívne vyčíslenie ušlého zisku, keď nie je možné stanoviť, koľko vecí a s akou odmenou by v danom období bolo žalobcovi pridelených, súd prvej inštancie zastával názor, že práve s prihliadnutím na osobitnú povahu výkonu činnosti správcu, ktorému sú veci pridelené náhodným spôsobom technickými a programovými prostriedkami, je možné konštatovať, že žalobcovi by v rozhodnom období boli pridelené konkurzné veci, z ktorých by mu plynul príjem, o ktorý žalobca v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného prišiel. Žalobca nemohol vykonávať činnosť správcu počas obdobia 2 rokov a 8 mesiacov. Nejde teda iba o krátke prechodné obdobie, kedy bolo možné uvažovať o tom, že by žalobcovi konkurzná vec ani nemusela byť pridelená. Súd prvej inštancie vychádzal zo žalobcom predložených listín, preukazujúcich jeho príjem z výkonu činnosti správcu konkurznej podstaty za obdobie, ktoré predchádzalo jeho vyčiarknutiu zo zoznamu správcov. Súd prvej inštancie pri určovaní ušlého zisku vychádzal z príjmu žalobcu za roky 2014, 2013 a 2012, teda za tri roky, ktoré priamo predchádzali nezákonnému zásahu. Obdobie troch rokov súd prvej inštancie zohľadnil z dôvodu, že ide o obdobie, ktoré svojou dĺžkou zodpovedá dobe, po ktorú žalobca nemohol vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty a je dôvodné predpokladať, že príjem žalobcu v rozhodnom období nebol nižší ako príjem za obdobie rokov 2012-2014, keďže z preukázaných príjmov žalobcu vyplýva, že v žiadnom období zodpovedajúcom dobe, po ktorú bol zo zoznamu správcov vyčiarknutý, nemal nižší príjem. Na základe predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie ustálil, že žalobca mal v roku 2012 príjem z výkonu činnosti správcu vo výške 11.078,72 €, v roku 2013 vo výške 3.945,-

€ a v roku 2014 vo výške 3.153,39 €. Náklady žalobcu na výkon činnosti predstavovali sumu 279,50 € ročne a pozostávali z poplatku a poisťky správcu. Iné náklady na výkon činnosti správcu žalobca osobitne nemal, keďže zároveň vykonával povolanie advokáta. Žalobca tak mal priemerný ročný zisk z výkonu činnosti správcu za dané obdobie vo výške 5.779,54 € ($(11.078,72 + 3.945 + 3.153,39)/3 - 279,50$ €), teda priemerne 481,63 € mesačne. Žalovaný namietal, že uplatnený nárok žalobcu nezohľadňuje daňové a odvodové povinnosti, súd prvej inštancie bol názoru, že toto ani nie je potrebné, keďže bude na žalobcovi, aby si tieto svoje povinnosti splnil následne v zmysle platných právnych predpisov. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu ušlého zisku vo výške 481,63 € mesačne za obdobie 32 mesiacov, teda v sume 15.412,16 €, keď dospel k záveru, že v rozhodnom období by žalobcov zisk z výkonu činnosti správcu bol minimálne v tomto rozsahu. Zároveň priznal žalobcovi, s poukazom na § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na úroky z omeškania od 10.8.2018, teda odo dňa kedy bolo žalobcovi oznámené, že jeho nárok žalovaný neuspokojí.

1.6.3. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za nesporné, že žalobca pôsobil ako advokát, správca konkurznej podstaty a komunálny poslanec s dobrou povestťou, čo potvrdili aj svedkovia. V dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného bol nútený ukončiť činnosť správcu, teda ide o skutočnosť, ktorá je spoločenským okolím žalobcu vnímateľná. Z výsluchu svedkov mal súd za preukázané, že ukončenie výkonu činnosti správcu sa stalo predmetom spoločenskej diskusie a to aj v dôsledku jeho pôsobenia ako komunálneho politika, keď v spoločnosti začal byť spochybňovaný ako dôveryhodná osoba. Informácia o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu správcov sa šírila medzi laickou aj odbornou verejnosťou v meste G. J., kde žalobca pôsobí. Svedkovia potvrdili, že boli prítomní na verejných stretnutiach, kde bola prítomnými rozoberaná skutočnosť, že žalobca bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov a to minimálne išlo o verejnú diskusiu v Chilly Pube v G. J. (svedok Z.) a pri stretnutí v Matici Slovenskej v G. J. (svedkyňa O.). Obaja svedkovia tiež potvrdili, že boli pri výkone ich činnosti kontaktovaní klientami, ktorí sa na nich obrátili namiesto žalobcu aj z dôvodu povedomia o problémoch žalobcu so zákonom. Svedok M. Z. tiež potvrdil, že vyčiarknutie žalobcu zo zoznamu správcov bolo predmetom aj negatívnej kampane na sociálnych sieťach. Súd prvej inštancie považoval zásah do dobrého mena a povesti žalobcu za preukázaný. V dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného musel žalobca ukončiť činnosť správcu konkurznej podstaty. Verejnosť túto skutočnosť vnímala negatívne a vnímala ju tak, že k ukončeniu činnosti správcu došlo pre protizákonnú činnosť žalobcu a vo verejnosti bola spochybňovaná osobná a odborná integrita žalobcu, ktorý pôsobil aj ako advokát a komunálny poslanec. Pokiaľ žalovaný v tejto veci namietal, že nenesie zodpovednosť za fabulácie tretích osôb, že žalobca bol trestne stíhaný, túto skutočnosť súd prvej inštancie nepovažoval ako ťažiskovú pre ustálenie miery závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Skutočnosť, že v dôsledku spochybňovania dôveryhodnosti žalobcu verejnosťou sa objavili aj špekulácie o trestnom stíhaní nie je pre rozhodnutie vo veci zásadná a súd vychádzal zo skutočnosti, že v prejednávanej veci nejde o trestné stíhanie žalobcu. Súd prvej inštancie, napriek námietke žalovaného, prihliadal aj na výpoveď svedkyne O., skutočnosť, že aj svedkyňa bola vyčiarknutá zo zoznamu správcov podľa jeho názoru nemá vplyv na jej dôveryhodnosť ako svedkyne. Zároveň táto informácia vyvracia tvrdenie žalobcu o šikanóznom postupe žalovaného zameranom výlučne na osobu žalobcu. Súd prvej inštancie neprihliadal na žalobcom predložené listiny - čestné vyhlásenia, keďže tieto nie sú spôsobilé nahradiť svedeckú výpoveď ako dôkazný prostriedok. Tvrdenia žalobcu, že nezákonné rozhodnutie žalovaného malo závažný vplyv aj na jeho súkromný život v konaní preukázané nebolo. Rovnako súd nedospel ani k záveru, že by vyčiarknutie zo zoznamu správcov malo závažný vplyv na prípadný volebný neúspech žalobcu v komunálnych voľbách. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je - vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 232/2010, podľa ktorého „za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru dovolacieho súdu považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na česť a dôstojnosť, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Aj v prípade niektorého zásahu do práva na súkromie môže nastať ten istý dôsledok (zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere); tento negatívny - difamačný následok ale nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy

spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach.“ S poukazom na kritériá stanovené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súd prvej inštancie na základe skutočností, ktoré vyplynuli z dokazovania mal za preukázané, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného došlo k zásahu do dobrého mena žalobcu a jeho profesionálnej reputácie. Z dôvodu jeho vyčiarknutia zo zoznamu správcov bol žalobca spájaný s protizákonnou činnosťou, ktorej sa mal dopustiť, čím bolo spochybnené jeho dobré meno a profesionalita nie len v súvislosti s výkonom činnosti správcu konkurznej podstaty, ale aj ako advokáta. Vyčiarknutie žalobcu zo zoznamu správcov teda malo za dôsledok spájanie žalobcu s protiprávnou činnosťou priamo súvisiacou s jeho profesionálnym pôsobením. Uvedená skutočnosť mala aj za následok, že namiesto na žalobcu sa niektorí potenciálni klienti obrátili na služby iných advokátov, ako to vyplýva z výpovedí svedkov. Požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- € súd prvej inštancie považoval za neprimeranú. Zásah do povesti žalobcu síce v rozhodnom období možno, podľa názoru súdu prvej inštancie, hodnotiť ako dostatočne intenzívny na vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, avšak z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by nezákonné rozhodnutie malo aj následne trvalý negatívny vplyv na povesť žalobcu. Konštatoval, že k čiastočnej náprave došlo aj zrušením rozhodnutí o vyčiarknutí žalobcu, čo umožnilo žalobcovi opätovne vykonávať činnosť správcu, s ktorou boli pochybnosti o žalobcovej profesionalite spájané. Súd prvej inštancie preto žalobcovi priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- €.

1.7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie tak, že v časti nemajetkovej ujmy priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže výška plnenia závisela od úvahy súdu. V časti nároku na náhradu ušlého zisku predstavoval úspech žalobcu 52,68 % a úspech žalovaného 47,32 %, preto súd prvej inštancie priznal žalobcovi v tejto časti nárok na náhradu trov konania v pomere 5,36 % (§ 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p.).

2.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, jeho výrokom II. a IV. podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Odvolaciemu súdu navrhol, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel, alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil, že v zamietnutej časti súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Pokiaľ ide o ušlý zisk poukázal na to, že pri určení jeho výšky je rozhodujúce, akému majetkovému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu, resp. škodnej udalosti s tým, že o aký reálne dosiahnuteľný prospech poškodený prišiel, t. j. je nutné vychádzať z čiastky, ktorú by v predmetnom období za obvyklých podmienok poškodený získal s prihliadnutím na náklady vynaložené na dosiahnutie tohto zisku. Odvolateľ postup súdu, ktorým pri určení výšky ušlého príjmu prihliadol len na príjmy za posledné 3 roky pred vyčiarknutím zo zoznamu správcov nepovažoval za správny a spravodlivý. Podľa odvolateľa je logicky správnejšie zobrať do úvahy dlhšie časové obdobie, ako obdobie kratšie, pretože dlhšie časové obdobie viacej zodpovedá reálnej hodnote priemerného príjmu. Čím je obdobie dlhšie, tým je priemer správnejší a výsledok spravodlivejší. Z uvedeného dôvodu žalobca vychádzal z priemerných príjmov za obdobie 5 rokov, pretože pri príjmoch, ktoré sú pravidelné, ale na ročnej báze, nemajú konštantnú výšku, dlhšie časové obdobie lepšie zohľadňuje výkyvy, ktoré medziročne nastávajú. Podľa odvolateľa súd zobral do úvahy len 3 roky, počas ktorých žalobca dosahoval najnižšie príjmy, čím ho poškodil. Odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že nezobral do úvahy žalobcom predložené listinné dôkazy, týkajúce sa nielen obdobia navrhovaného v žalobe, t. j. 5 rokov, priamo predchádzajúce vyčiarknutiu zo zoznamu správcov, ale ani obdobie, počas ktorého žalobca dosahoval príjmy po zápise do zoznamu správcov, t. j. od 2.2.2018 (ktoré v čase podania žaloby v roku 2018 ešte neboli známe, avšak dodatočne boli doložené do súdneho spisu). Žalobca v odvolaní uviedol varianty metodiky výpočtu ušlého zisku, z ktorých vyplýva poškodenie žalobcu zo strany súdu prvej inštancie. I. varianta - v zmysle podanej žaloby: ušlý zisk - príjmy 5 rokov pred vyčiarknutím (ich priemer) - 2014, 2013, 2012, 2011, 2010 = 29.257,58 €; II. varianta - v zmysle rozsudku súdu prvej inštancie: ušlý zisk - príjmy a náklady 3 roky pred vyčiarknutím (ich priemer) - 2014, 2013, 2012 = 15.412,16 €; III. varianta - v zmysle dokladov, ktoré doložil počas dokazovania na súde prvej inštancie: ušlý zisk - príjmy a náklady 3 roky pred vyčiarknutím - 2014, 2013, 2012 a 3 roky po opätovnom zápise - 2018, 2019, 2020 = 29.838,80 €. Sumarizácia - 3 roky pred vyčiarknutím - výpočet - 15.412,16 €; 3 roky po opätovnom zápise - výpočet - 44.265,44 €; priemer pred a po - výpočet - 29.838,80 €. Podľa odvolateľa z uvedeného jednoznačne vyplýva, že nárok, ktorý si uplatnil a ktorý vychádza z výpočtu priemerného príjmu za posledných 5 rokov pred protiprávnym zásahom (t. j. suma 29.257,58 €) sa v zásade skoro rovná priemeru jeho troch ročných príjmov pred protiprávnym zásahom štátu a troch ročných príjmov po opätovnom zápise (29.838,80 €).

Znamená to zároveň podstatný fakt, t. j. že žalobca v podanej žalobe relatívne veľmi presne určil stratu svojich príjmov za obdobie, počas ktorého nemohol vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty. Ak sa súd prvej inštancie chcel fixovať na obdobie 3 rokov (pretože počas tohto obdobia žalobca nemohol vykonávať funkciu správcu), mal zároveň zobrať do úvahy aj obdobie 3 rokov po opätovnom zápise do zoznamu správcov.

2.2. Odvolateľ ďalej poukázal na to, že vyčiarknutím zo zoznamu správcov konkurznej podstaty mu vznikli ďalšie závažné následky v jeho spoločenskom uplatnení, pretože bolo poškodené a znevážené jeho dobré meno konkurzného správcu v profesionálnom aj spoločenskom prostredí. Žalobca vykonáva svoju činnosť konkurzného správcu spolu so svojou činnosťou advokáta špecializujúceho sa na obchodnoprávne veci, spory a poradenstvo. Zásah do jeho profesionálneho života konkurzného správcu vyčiarknutím zo zoznamu správcov a znemožnením činnosti sa prejavil znevážením jeho dobrého mena, profesionálnej cti a odbornosti nielen v konkurznej oblasti, ale aj v širokej advokátskej činnosti na poli aplikácie práva vo vzťahu k verejnosti a ku klientom. V dôsledku nezákonného zásahu štátneho orgánu do jeho práv došlo k zhoršeniu jeho profesionálneho a spoločenského uplatnenia, k strate možností uplatnenia sa v profesionálnom prostredí, pričom vzhľadom na svoju osobu, svoje dobré meno a jeho dovtedajší život si takýto postup zo strany štátneho orgánu nezaslúžil. Zásah do práv žalobcu z hľadiska jeho priebehu a vykonania niesol všetky znaky šikanózneho výkonu práva a zneužitia mocenského postavenia štátneho orgánu voči fyzickej osobe, čo je v prostredí demokratického štátu absolútne neprípustným konaním.

Z uvedených dôvodov žalobca žiadal aj o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to vo výške 10.000,- €. Vytýkal súdu prvej inštancie, že pri určení oprávnenosti tohto nároku a výšky nemajetkovej ujmy neprihliadol na predložené listiny - čestné vyhlásenia JUDr. L. M. V., O. R. a Q. T. z dôvodu, že „tieto nie sú spôsobilé nahradiť svedeckú výpoveď ako dôkazný prostriedok“. V skutočnosti však predložené písomné dôkazy svedecké výpovede nenahrádzali, ale ich dopĺňali. Išlo o písomné prejavy osôb, ktoré potvrdzovali zásah do osobnej a spoločenskej integrity žalobcu z hľadiska následkov tohto zásahu, pričom vo všetkých prípadoch išlo o osoby, ktoré sa nemohli osobne zúčastniť súdneho pojednávania a svoju výpoveď spísali písomne. Podľa odvolateľa súd nijako nevysvetlil, prečo má za to, že písomné prehlásenia nepovažuje za dôkazný prostriedok, ktorý slúži na objasnenie veci, keď navyše tieto písomné vyhlásenia sa z obsahového hľadiska dotýkali skutočností podstatných pre objasnenie nároku na nemajetkovú ujmu. Nesúhlasil so súdom prvej inštancie ani v tom, že tvrdenie žalobcu o šikanóznom postupe žalovaného zameranom výlučne na osobu žalobcu je spochybnené skutočnosťou, že zo zoznamu správcov konkurznej podstaty bola vyčiarknutá aj svedkyňa Ing. O. (bod 47. odôvodnenia rozsudku). Vytýkal súdu, že v tomto prípade nepreukázal žiadnu mieru empatie a zmyslu pre spravodlivosť. Odvolateľ poukázal na to, že postup žalovaného bol podrobne popísaný v dvoch súdnych rozhodnutiach, ktorými súdy konštatovali nezákonnosť vyčiarknutia zo zoznamu správcov a ktoré boli doložené do súdneho spisu v tomto konaní. Je zrejmé, že kontrola v kancelárii správcu bola voči žalobcovi vedená opakovane a účelovo a bola vedená snahou nájsť deň a hodinu, kedy bola kancelária správcu zatvorená. Jediným pochybením správcu pritom bolo, že v jeden deň, kedy sa vykonávala kontrola bola kancelária zatvorená z dôvodu, že správca bol na súdnom pojednávaní a poverená osoba bola z nevyhnutných osobných dôvodov neprítomná. Následne nasledovala sankcia v podobe vyčiarknutia zo zoznamu správcov - teda najprísnejšia sankcia, ktorá prichádza do úvahy len pri naozaj závažných porušeníach povinnosti správcu. Nemá vedomosť o tom, že by podobný postup, okrem prípadu svedkyne Ing. O., bol aplikovaný aj v iných prípadoch a v iných regiónoch pri správcoch konkurzných podstat. Podľa názoru odvolateľa súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy by mal primerane zobrať do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k protiprávnemu zásahu a k následnej ujme (§ 17 ods. 3 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z.). V danom prípade sa protiprávnemu konaniu dopustil jeden z najvyšších orgánov ochrany spravodlivosti a to konaním, ktoré malo všetky znaky úmyselného konania, ktoré neskôr súdy vyhlásili za protiprávne. Ak toto pre súd nepredstavuje podstatnú skutočnosť, ktorá prispieva k rozhodovaniu o výške nemajetkovej ujmy, ale za takúto podstatnú skutočnosť považuje to, že zo zoznamu správcov bola vymazaná aj svedkyňa Ing. O., tak súd fakticky aplikuje spravodlivosť len formálne a nie aj v rovine materiálnej. Ďalej odvolateľ poukázal na to, že zrušenie protiprávného zásahu (rozhodnutia) nie je čiastočnou saturáciou nemajetkovej ujmy, ale je nevyhnutným predpokladom (*conditio sine qua non*) jej uplatnenia. Zrušenie nezákonného rozhodnutia je dôkazom jeho protiprávnosti a jedným z predpokladov pre uplatnenie nároku na nemajetkovú ujmu a nie je skutočnosťou, ktorá má vplyv na zvýšenie alebo zníženie uplatneného nároku. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že vyčiarknutie zo zoznamu správcov malo vplyv nielen na profesný život žalobcu, ale aj na rodinný, ako aj jeho spoločenské uplatnenie, keďže sa žalobca dlhé roky angažoval v komunálnej politike v meste G. J. resp.

v Nitrianskom samosprávnom kraji. Priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- € odvolateľ považuje za nedostatočné a zjavne poškodzujúce jeho osobu.

3.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, jeho výrokom I., III. a IV. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný dôvodiac, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Podľa odvolateľa zdôvodnenie vzniku škody - ušlého zisku žalobcu súdom prvej inštancie vo svetle vykonaného dokazovania a predovšetkým ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke ušlého zisku a jeho preukázania, neobstojí. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 319/2008, 5 M Cdo 1/2011, 5 Cdo 195/2015, 5 M Cdo 2/2015. Dôvodil, že zo záverov rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd judikoval základné atribúty determinujúce vznik ušlého zisku, pričom zo skutkových okolností prípadu žalobcu je zrejmé, že v jeho prípade absentuje atribút „pravidelného behu vecí“, keďže možnosť ustanovenia žalobcu do funkcie správcu konkurznej podstaty v konkurzných konaniach, a to náhodným spôsobom technickými a programovými prostriedkami (predmetné slovné spojenie aplikoval samotný súd prvej inštancie - pozn. žalovaného) je výlučne v rovine fikcie, pričom takémuto domnelému, resp. hypotetickému nároku nie je možné vyhovieť, a to s ohľadom na samotnú podstatu inštitútu náhrady ušlého zisku, ktorého cieľom je kompenzovať reálne dosiahnuteľný príjem, o ktorý poškodený v dôsledku škodovej udalosti prišiel. Odvolateľ poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 3.5.2017, sp. zn. 6 Co 66/2017, kde odvolací súd v obdobnej veci (taktiež išlo o náhradu ušlého zisku poškodeného v pozícii správcu konkurznej podstaty) konštatoval, že „(...) Odvolací súd sa stotožňuje so žalovanou v tom, že požiadavka pravidelného behu vecí by bola naplnená iba za predpokladu, že by žalobca bol už v čase, keď bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, ustanovený za správcu v predmetných konkurzných konaniach. Iba v takom prípade by bolo možné urobiť záver, že škodná udalosť (nesprávny úradný postup) zasiahla do deja vedúceho k dosiahnutiu zisku v podobe odmeny správcu konkurznej podstaty.“ Závery, ku ktorým dospel Krajský súd v Bratislave boli následne preskúmané najvyšším súdom na základe dovolania podaného poškodeným subjektom, pričom dovolací súd sa stotožnil so závermi odvolacieho súdu a dovolanie zamietol, kedy v bode 25. odôvodnenia uznesenia zo dňa 31.5.2021, sp. zn. 8 Cdo 173/2019, dospel k záveru, že „Dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) považuje za potrebné pre úplnosť dodať, že v danom prípade nemohla byť preukázaná ani škoda v podobe ušlého zisku odvolateľa, nakoľko táto bola iba hypotetická. Najvyšší súd v rozsudku z 28. apríla 2010, sp. zn. 4 Cdo 319/2008 uviedol, že ušlý zisk je ujmu spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu z 21. decembra 2009, sp. zn. 4 M Cdo 23/2008, pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel. Z charakteristiky pojmu ušlý zisk je zrejmé, že ide o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Skutočnú škodu ani ušlý zisk preto nemožno priznať do budúcnosti ako ujmu, ktorá ešte len prípadne vznikne. V súdnej veci požiadavka pravidelného behu vecí naplnená nebola, pretože žalobca v čase, keď bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty, nebol ustanovený za správcu konkurznej podstaty vo vyššie uvedených konkurzných konaniach. V spore iba argumentoval, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, tak by bol, resp. mohol byť ustanovený za správcu konkurznej podstaty v konkrétnych veciach, k čomu by však v skutočnosti ani nemuselo dôjsť. Nebolo tak možné dospieť k záveru, že škodná udalosť (nesprávny úradný postup) zasiahla do deja vedúceho k dosiahnutiu zisku v podobe odmeny správcu konkurznej podstaty“. Odvolateľ poukázal na to, že nespochybňuje (a ani nikdy nespochybňoval), že žalobca v období pred škodovou udalosťou vykonával aj funkciu správcu konkurznej podstaty. Samotná táto žalobcom dokladovaná a v konaní nesporná skutočnosť však nemôže zakladať záver, že ak by nedošlo k žalobcom namietanému nezákonnému rozhodnutiu, dosiahol by v rozhodnom období, konkrétne od 6/2015 do 2/2018, pri pravidelnom behu

vecí zisk v konkrétnej výške. Ďalej poukázal na to, že ak žalobca v pozícii správcu nevykonával prácu a neprebral zodpovednosť, nemôže dostať odmenu, ako by sa to stalo. Odvolateľ vytýkal súdu prvej inštancie, že opomenul sa náležite vysporiadať s argumentáciou žalovaného, na ktorú poukazoval už v konaní na súde prvej inštancie, konkrétne namietal nemožnosť určenia výšky zisku, ktorú by žalobca dosiahol v čase trvania jeho vyčiarknutia zo zoznamu správcov. Žalovaný v tejto súvislosti argumentoval (doplňujúce vyjadrenie žalovaného zo dňa 30.5.2022 - pozn. žalovaného), že žalobcom vypočítaný ušlý príjem predstavuje iba hypotetický výpočet ušlého príjmu, ktorý by dosiahol za určitých okolností. Žalovaný v tejto súvislosti konštatoval, že ak by sa aj stotožnil s názorom žalobcu, že mu v súvislosti s výkonom činnosti správcu nevznikli žiadne iné náklady ako povinné poistenie a poplatky v sume 279,50 €/ročne, žalobcom predložený výpočet v rámci konania na súde prvej inštancie predstavoval iba hrubé príjmy bez zohľadnenia povinných odvodov do sociálnej a zdravotnej poisťovne a dani z príjmov, ktoré by bol žalobca povinný z tejto sumy uhradiť, a to bez ohľadu na výkon advokátskej činnosti. Žalovaný ďalej zdôraznil, že pojem ušlý zisk nie je možné zamieňať s pojmom ušlý príjem, nakoľko ide o dve odlišné účtovné položky. Žalovaný zdôraznil, že v prípade, že si žalobca svoj nárok odvodzuje od ušlého príjmu, uplatňuje si nárok na celkový príjem bez odrátania akýchkoľvek nákladov spojených s dosahovaním týchto príjmov, pritom pre určenie výšky ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie orgánu verejnej moci, teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný zisk poškodený prišiel. Odvolateľ sa nestotožnil ani so záverom súdu prvej inštancie v bode 42. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že „(...) Iné náklady na výkon činnosti správcu žalobca osobitne nemal, keďže zároveň vykonával povolanie advokáta (...)“. Podľa odvolateľa odporuje rozumným princípom uvažovania tvrdenie, že ak by popri činnosti advokáta bol aj správcou a ako správca by dosiahol priemerný príjem 481,63 € mesačne (čo je skutkové zistenie súdu prvej inštancie, na podklade ktorého bol vypočítaný ušlý zisk), nemal by vyššie náklady na chod kancelárie ako v prípade, ak vykonával len povolanie advokáta. Ak by aj to tak bolo, náklady na kanceláriu, energie, PC, kancelárske potreby, atď., by sa rozdeľovali medzi činnosť advokáta a správcu. Žalovaný tak zastáva názor, že nepochybne aj tieto náklady mali byť zohľadnené a nemohli byť ignorované, resp. opomenuté, tak ako to urobil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Poukázal aj na povinnosti správcu vyplývajúce zo zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s tým spojené náklady, na ktoré súd prvej inštancie neprihliadol. Podľa žalovaného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti priznanej náhrady ušlého zisku vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo zakladá odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. Odvolateľ dôvodil, že porušením práva strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, uvedená vada zakladá aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.

3.2. Pokiaľ ide o otázku nemajetkovej ujmy odvolateľ poukázal na to, že v súlade s ustálenou judikatúrou zákon nezakladá prezumpciu vzniku nemajetkovej ujmy, t. j. že by v prípade nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu automaticky dochádzalo k vzniku práva osoby, ktorá bola poškodená nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom, na náhradu nemajetkovej ujmy. Podľa názoru žalovaného z vykonaného dokazovania nemohla vyplývať existencia nemajetkovej ujmy, ktorú by bolo potrebné saturať peňažnou formou. V prípade žalobcu predstavovalo primeranú satisfakciu už samotné konštatovanie porušenia práva a opätovný zápis žalobcu do zoznamu správcov konkurznej podstaty. V konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré je konaním sporovým, žalobca, ktorý sa náhrady nemajetkovej ujmy domáha, musí uniesť jednak bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno, že mu nemajetková ujma v jednotlivých oblastiach života vznikla (§ 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.), a že na jej uspokojenie nie je postačujúcim zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva. Z vykonaného dokazovania na súde prvej inštancie je podľa názoru žalovaného zrejmé, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Nesplnenie tejto procesnej povinnosti by malo, pri správnom posúdení veci zo strany súdu, bez ďalšieho viesť k procesnému neúspechu žalobcu, a teda k zamietnutiu žaloby v časti uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Ak súd prvej inštancie napriek doposiaľ uvedenému prezumoval existenciu nemajetkovej ujmy v prípade žalobcu, a to s poukazom na zásah do dobrého mena a profesionálnej reputácie žalobcu - bod 50. odôvodnenia napadnutého rozsudku (avšak bez špecifikácie konkrétnych individuálnych negatívnych následkov do osobnostnej sféry žalobcu, a to aj v kontexte opätovného zapísania žalobcu do zoznamu správcov - pozn. žalovaného), a súčasne mu

priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- €, vec nesprávne právne posúdil. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, kedy na základe vykonaného dokazovania nebolo možné bez dôvodných pochybností dospieť k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- €, nakoľko skutkové zistenia súdu prvej inštancie o vzniku nemajetkovej ujmy žalobcu neobstoja vo svetle vykonaného dokazovania a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, čím sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) C.s.p. V tomto kontexte podľa názoru žalovaného rozhodnutie súdu prvej inštancie navyše napĺňa prvky arbitrárnosti, keď postráda zákonom i judikatúrou stanovenú povinnosť uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie, čo zakladá nepreskúmateľnosť a vadnosť rozsudku, teda odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p.

3.3. Žalovaný sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách, pričom má za to, že súdom prvej inštancie mala byť v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania aplikovaná tzv. zásada úspechu v konaní podľa § 255 ods. 1 C.s.p. Súd prvej inštancie rozhodol separátne o nároku na náhradu trov konania, a to samostatným výrokom (výrok III.) vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a samostatne vo vzťahu k nároku na náhradu ušlého zisku (výrok IV.). Súd prvej inštancie týmito dvoma výrokmi teda založil, podľa názoru žalovaného, bipolaritu rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania, neprípustným a arbitrárnym spôsobom rozdelil nárok na náhradu trov konania na dva samostatné nároky - vo vzťahu k nároku na náhradu (majetkovej) škody a vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Takýto postup súdu nemá oporu v právnej úprave rozhodovania o trovách konania a je prejavom svojvôle súdu závažne porušujúcej právo žalovaného na spravodlivý proces, ktorého dôsledkom je iba zvýhodnenie žalobcu poskytnutím mu časti nároku na náhradu trov konania, na ktorú však s ohľadom na výsledok konania a zásadu úspechu jednoznačne nemal mať nárok. Pokiaľ súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k nároku na nemajetkovú ujmu, je jeho rozhodnutie nezrozumiteľné, nedostatočne odôvodnené a predovšetkým svojvoľné a arbitrárne, pričom toto neprimerane skresľuje výsledok celého súdneho konania v prospech žalobcu, ktorý napriek svojmu parciálnemu procesnému úspechu v konaní bol postavený do pozície úspešnejšej strany, ktorá má nárok na náhradu trov konania. Takéto rozhodnutie je podľa žalovaného v príkrom rozpore s právom žalovaného na spravodlivý proces a je tak jednoznačne naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Zo skutkových okolností prejednávaneho prípadu je zrejmé, že žalobca sa podanou žalobou domáhal priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- €. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- €. Pre zjavný rozpor s rozumným usporiadaním procesných vzťahov jednoznačne nebolo možné žalobcovi priznať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to ani „len“ z priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Zákonné ustanovenie, ktoré by súdu v rámci rozhodovania o trovách konania súvisiacich s priznaným plnením, ktorého výška bola určená na základe voľnej úvahy súdu, dávalo oprávnenie priznať strane plnú náhradu trov konania, sa v C.s.p. nikde nenachádza. Podľa názoru žalovaného tak pre rozhodovanie o trovách konania už nie je podstatné, či výška plnenia závisela od úvahy súdu. Za základ pre určenie miery úspechu strany v konaní na účely rozhodnutia o trovách konania, aj v súvislosti s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, má súd v zmysle C.s.p. brať výšku nároku uplatneného v žalobe. V časti nároku na náhradu ušlého zisku súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 5,36%, pričom uvedený záver považuje odvolateľ za nesprávny, a to aj s poukazom na citované ustanovenie § 255 ods. 2 C.s.p., kedy z porovnania žalobcom uplatnenej náhrady ušlého zisku vo výške 29.257,58 € s prísl. a súdom prvej inštancie priznanej náhrady ušlého zisku v sume 15.412,16 € s prísl. je zrejmé, že úspech žalobcu bol v predmetnej časti len nepatrný, preto mal súd prvej inštancie pri rešpektovaní teleologického výkladu ust. § 255 ods. 2 C.s.p. rozhodnúť/vysloviť, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Žalovaný poukázal na to, že III. a IV. výrok napadnutého rozsudku sú v praxi nevykonateľné, neaplikovateľné a sú v rozpore so samotným znením príslušných ustanovení C.s.p., nakoľko separátne rozhodnutie o trovách konania, tak ako to urobil súd prvej inštancie neumožňuje (v ďalšej fáze konania) korektne rozhodnúť ani o samotnej výške trov konania žalobcu. Mal za to, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní o trovách konania postupovať podľa zásady úspechu, a to s ohľadom na celkový výsledok konania (§ 255 ods. 2 C.s.p.) tak, že od úspechu víťaznej strany, t. j. žalovaného (zo žalobcom požadovanej sumy celkovo 39.257,58 € bola žalobcovi priznaná suma 18.412,16 €, čo predstavuje úspech žalovaného v rozsahu 53,10%) mal odpočítať jej neúspech, resp. mieru úspechu žalobcu (46,90%), čím by dospel k záveru, že čistý úspech žalovaného bol 6,20%. Odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne a v nadväznosti na to rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania, alternatívne, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Predovšetkým poukázal na to, že proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie, na ktorom v plnom rozsahu zotrúva a na jeho obsah odkazuje. Ďalej poukázal na to, že vďaka legislatívnej úprave, týkajúcej sa osobného bankrotu, mal žalobca po opätovnom zapísaní do zoznamu správčov prevažný príjem z konaní týkajúcich sa osobného bankrotu fyzických osôb. Práve zavedenie osobných bankrotov od 1.3.2017 spôsobilo, že príjem žalobcu bol po opätovnom zapísaní do zoznamu správčov dňa 2.2.2018 ďaleko vyšší, ako v období pred vyčiarknutím zo zoznamu a vzhľadom na absenciu úpravy osobných bankrotov pred rokom 2017 (t. j. v období pred vyčiarknutím zo zoznamu), by takýto príjem žalobca nemohol dosahovať, pričom je nutné skonštatovať, že rozhodná časť obdobia vyčiarknutia zo zoznamu správčov spadá do obdobia pred 1.3.2017. Z uvedeného dôvodu nebolo možné v žiadnom prípade prihladať na príjem, ktorý žalobca dosahoval po opätovnom zapísaní do zoznamu správčov. Relevantným pre výpočet eventuálnej škody (vznik, ktorej však žalovaný naďalej spochybňuje - pozn. žalovaného), tak mohlo byť v prípade žalobcu výlučne obdobie predchádzajúce vyčiarknutiu zo zoznamu správčov, kedy príjmy žalobcu boli nižšie a zjavne kolísavé. Ďalej žalovaný dôvodil, že konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je typickým sporovým konaním a žalobca, ktorý sa náhrady nemajetkovej ujmy v konaní na súde prvej inštancie domáhal, pritom musel uniesť jednak bremeno tvrdenia, ako aj dôkazné bremeno, že mu nemajetková ujma v jednotlivých oblastiach života vznikla (§ 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.), a že na jej uspokojenie nie je postačujúcim zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva. Žalovaný naďalej zastáva názor, že v prípade žalobcu predstavovalo primerané zadosťučinenie samotné konštatovanie porušenia práva, pričom žalobca v priebehu konania na súde prvej inštancie neuniesol dôkazné bremeno a nesplnenie tejto procesnej povinnosti malo viesť k procesnému neúspechu žalobcu, a teda k zamietnutiu žaloby v časti uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie neprihliadol na predložené listiny, a to čestné vyhlásenia JUDr. L. M. V., O. R. a Q. T. žalovaný poukázal na to, že judikatúra definuje hodnotenie dôkazov ako činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti konkrétny dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009). Zároveň podľa čl. 15 základných princípov C.s.p. dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiadny dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu. V situácii, keď žalobca nezabezpečil účasť dotknutých osôb (JUDr. V., p. R. a p. T. - pozn. žalovaného) na realizovaných pojednávaniach, bolo výlučne v kompetencii súdu prvej inštancie v súlade s § 191 ods. 1 C.s.p. (t. j. zásadou voľného hodnotenia dôkazov) vyhodnotiť vykonané dokazovanie, a to jednotlivo každý dôkaz a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, preto žalovaný zastáva názor, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s čl. 15 základných princípov C.s.p., ako aj ust. § 191 ods. 1 C.s.p. Žalovaný zároveň poukázal na to, že z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva pre procesnú stranu jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Žalovaný zotrval na svojom odvolacom návrhu.

5.1. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Uviedol, že žalovaný v odvolaní uvádza mnohé citácie zo súdnych rozhodnutí, primárne Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom mnohé citácie sú čiastočné, vytrhnuté z kontextu a týkajúce sa iných právnych vecí, ktoré priamo nesúvisia s predmetom tohto súdneho konania. Preto žalobca uviedol aj tie časti, ktoré žalovaná strana, zrejme z účelových dôvodov, neuviedla, a ktoré je potrebné aplikovať v celosti a nie izolovane. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo/23/2008, právna veta znie nasledovne: „pod pojmom škoda v zmysle citovaného ustanovenia § 442 ods. 1 Obč. zákonníka sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac. Rozlišujú sa dva druhy škody a to skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k

rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel. Z uvedených charakteristík pojmov škoda, skutočná škoda a ušlý zisk je zrejmé, že ide o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Skutočnú škodu ani ušlý zisk preto nemožno priznať do budúcnosti ako ujmu, ktorá ešte len prípadne vznikne. Na rozdiel od niektorých nárokov odškodňovaných v súvislosti so škodu na zdraví Obč. zákonník neumožňuje priznanie ušlého zisku ani ako renty do budúcnosti, teda ako opakujúce sa plnenie s možnosťou zmeny rozsudku v závislosti od zmeny pomerov.“ Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 195/2015 právna veta znie nasledovne: „ušlý zisk sa v súlade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Len všeobecné tvrdenie o strate podnikateľskej príležitosti alebo zmarení podnikateľského zámeru bez ďalšieho, nikdy nemôže byť základom pre vznik nároku na náhradu ušlého zisku, a to ani v prípade, ak by boli dôsledkom protiprávnej udalosti. Je tomu tak preto, že zákon č. 58/1969 Zb. nezakladá vznik nároku na náhradu škody paušálne a automaticky v každom jednotlivom prípade porušenia povinnosti zo strany orgánov štátu, ale len celkom výnimočne za predpokladu súčasného naplnenia aj ďalších predpokladov vzniku a existencie zodpovednostného vzťahu, ktorými sú existencia škody (ušlého zisku) a príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním alebo opomenutím orgánov štátu. Dôkazné bremeno ohľadom naplnenia týchto podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu pritom zaťažuje poškodeného. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t. j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 319/2008, v časti jeho odôvodnenia, možno konštatovať, že „ušlý zisk je ujmu spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti).“ Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 10/2018, ktoré sa týka síce obchodnoprávnej oblasti, ale v časti jeho odôvodnenia možno konštatovať, že „aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t. j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Ušlý zisk je teda stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiac sa k istote (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 319/2008, 1 Cdo 76/2008). Ušlý zisk je stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku s ohľadom na existujúce okolnosti toho-ktorého konkrétneho prípadu, a to s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote (rozsudok

Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 31. októbra 2013, sp. zn. 29 Cdo 3405/2010). V súdnom konaní priznaná náhrada ušlého zisku nemôže vychádzať z akéhosi predpokladaného či hypotetického zisku bez jeho zrejmeho preukázania. Hoci nie je možné preukazovať výšku ušlého zisku konkrétnymi dokladmi, „musí byť preukázaná pravdepodobnosť považovaná podľa bežného uvažovania za istotu, ide teda o vecne podložený predpoklad.“

5.2. Podľa žalobcu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 C.s.p. tak z formálneho, ako aj obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za zmätočný, nepreskúmateľný a arbitrárny, tak ako uviedol žalovaný vo svojom odvolaní. Odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, jednotlivé časti odôvodnenia a ich obsahová (materiálna) náplň zakladá v súhrne jeho zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Zároveň žalobca poukázal na ním podané odvolanie, kde rozsudku súdu prvej inštancie v zamietnutej časti vytyka, že na základe vykonaných dôkazov prišiel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.).

5.3. K preukázaniu ušlého zisku žalobca uviedol, že ušlý zisk definovaný ako príjem, ktorý by poškodený pri pravidelnom behu vecí dosiahol (odvolávka žalovaného na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 246/2013), nie je možné právne vykladať tak, že je potrebné, aby mal poškodený konštantnú výšku príjmov, ako to žalovaný uvádza vo svojich písomných podaniach. Pravidelnosť sa totiž v danom súdnom rozhodnutí týka behu vecí a nie výšky príjmu. Je logické a vyplýva to aj z povahy vecí, že správca konkurznej podstaty nijako nemôže mať konštantné príjmy, pretože jeho príjmy závisia od množstva pridelených vecí náhodným výberom a rozsahu speňažovaného majetku. Z uvedeného je zrejme, že žiadny správca konkurznej podstaty nedokáže po sebe niekoľko rokov udržať konštantný vývoj svojich príjmov a nedokáže presne odhadnúť vývoj svojich príjmov na ďalšie 3 roky. Každý správca však dokáže rozumne predpokladať, že pri pravidelnom behu vecí (pokiaľ bude vykonávať správcu v ďalšom období) dosiahne nejaké príjmy, ktoré sa v matematickom modeli vyjadrenia môžu pohybovať v rozmedzí jeho priemerných príjmov za posledné roky. A presne tento matematický model vyjadrenia ušlého zisku je jediný možný pri určení výšky škody, ktorú poškodený úplne jednoznačne a nespochybniteľne utrpel z dôvodu, že v dôsledku nespravodlivého rozhodnutia žalovaného nemohol vykonávať svoje povolanie. Čo sa týka výdavkov žalobcu, jediné výdavky, ktoré sú priamo spojené s funkciou správcu konkurznej podstaty sú výdavky týkajúce sa povinného poistenia správcu konkurznej podstaty za vzniknutú škodu a pravidelný ročný poplatok správcu platený komore správcov, a nie výdavky, ktoré uvádza žalovaný v odvolaní. Pokiaľ žalovaný mal pochybnosti o výške nákladov spojených s činnosťou správcu konkurznej podstaty, mohol tieto pochybnosti uviesť na pojednávaní, prípadne vo svojom písomnom stanovisku podrobnejšie rozviesť, čo však neurobil.

5.4. K otázke nemajetkovej ujmy žalobca uviedol, že súd prvej inštancie mal pri určení jej výšky primerane zobrať do úvahy aj okolnosti, za ktorých došlo k protiprávnemu zásahu a k následnej ujme (§ 17 ods. 3 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z.). V danom prípade sa protiprávneho konania dopustil jeden z najvyšších orgánov ochrany spravodlivosti a dopustil sa ho konaním, ktoré malo všetky znaky úmyselného konania, ktoré neskôr súdy vyhlásili za protiprávne. Podľa žalobcu svedkovia - Mgr. M. Z., Ing. Q. O., ktorí boli vypočutí v rámci dokazovania a taktiež aj predložené čestné prehlásenia jednoznačne preukázali aj otázku nemajetkovej ujmy a poškodenia jeho dobrého mena nezákonným rozhodnutím žalovaného. Svedkovia, ktorí pochádzali z profesných skupín ako žalobca (t. j. správca konkurznej podstaty a advokát) sa jasne vyjadrili, že došlo k poškodeniu dobrého mena žalobcu, a to kde boli priamymi svedkami týchto udalostí, resp. svedok Mgr. Z. sa vyjadril aj o konkrétnych poškodeniach a nepravdách, ktoré čítal na sociálnych sieťach. Uvedené malo vplyv nielen na profesný život žalobcu, ale aj na rodinný, ako aj spoločenské uplatnenie, keďže žalobca sa dlhé roky angažoval v komunálnej politike v meste G. J., resp. v Nitrianskom samosprávnom kraji. Žalobca zotrval na svojom odvolacom návrhu.

6. Ďalšie vyjadrenia do spisu doložené neboli.

7. Odvolací súd preskúmal vec, súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania [§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z. účinný od 1.7.2016), ďalej len C.s.p.], túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27. marca 2024; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods.

1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p.). Rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I. a vo výroku II. potvrdil ako vecne a právne správny (§ 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p.) a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd ale považuje za potrebné uviesť ešte nasledovné.

8. Žalobca sa žalobou v prejednávanej veci domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. tvrdiac, že škoda mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím žalovaného, v dôsledku ktorého bol vyčiarknutý zo zoznamu správcov konkurznej podstaty. Existencia nezákonného rozhodnutia, ako jedného z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, sporná nebola. Sporným bol ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáhal, sporným bol aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi v dôsledku nezákonného rozhodnutia mala vzniknúť.

9. Pokiaľ ide o ušlý zisk správne súd prvej inštancie konštatoval, že zákon sám ušlý zisk nedefinuje a ani nestanovuje taxatívne spôsob jeho výpočtu. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 319/2008, zo dňa 28. apríla 2010, podľa ktorého ušlý zisk je ujmom spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu. Poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.10.2012, sp. zn. 5 M Cdo 1/2011, podľa ktorého pri výške ušlého zisku je určujúce, akému majetkovému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu, resp. o aký reálne dosiahnuteľný (nie hypotetický) prospech poškodený prišiel. Je teda nutné vychádzať z čiastky, ktorú by v predmetnom období za obvyklých podmienok poškodený získal s prihliadnutím na náklady vynaložené na dosiahnutie tohto zisku, prípadne na náklady na dosiahnutie tohto zisku potrebnými. Odvolací súd poukazuje na to, že v konaní zostalo nesporným, že žalobca, v dôsledku vyčiarknutia zo zoznamu správcov konkurznej podstaty nemohol túto funkciu vykonávať v období od 10.6.2015 do 2.2.2018. Pokiaľ ide o spôsob určenia výšky ušlého zisku, odvolací súd sa stotožňuje s postupom súdu prvej inštancie, keď tento pri určení výšky ušlého zisku vychádzal z obdobia rokov 2012, 2013, 2014, teda obdobia troch rokov, ktoré bezprostredne predchádzali roku, v ktorom došlo k neoprávnenému zásahu. Toto obdobie troch rokov svojou dĺžkou zodpovedá obdobiu, kedy žalobca nemohol vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty a je tak, aj podľa názoru odvolacieho súdu, najobjektívnejším kritériom, podľa ktorého možno ustáliť výšku ušlého zisku. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, z preukázaných príjmov žalobcu vyplýva, že v žiadnom období zodpovedajúcom dobe, po ktorú bol zo zoznamu správcov vyčiarknutý, nemal nižší príjem, a preto pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania žalovaného) mohol žalobca dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania žalovaného. Preto, ak súd prvej inštancie pri určení výšky ušlého zisku postupoval tak, že určil priemerný ročný zisk z výkonu činnosti správcu za dané obdobie vo výške 5.779,54 €, priemerne mesačne vo výške 481,63 €, pričom vychádzal z príjmu žalobcu z výkonu činnosti správcu konkurznej podstaty v roku 2012 vo výške 11.078,72 €, v roku 2013 vo výške 3.945,- € a v roku 2014 vo výške 3.153,39 €, potom postupoval plne v súlade s názorom, podľa ktorého „pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 23/2008). Aj podľa názoru odvolacieho súdu bol v prípade žalobcu zárukou reálneho zisku práve spôsob pridelenia vecí náhodným spôsobom technickými a programovými prostriedkami, v dôsledku čoho by žalobcovi v rozhodnom období boli pridelené konkurzné veci, z ktorých by mu plynul príjem, o ktorý v dôsledku nezákonného rozhodnutia žalovaného prišiel.

10. Pokiaľ ide o otázku určenia výšky ušlého zisku žalobca v odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie, že nezobral do úvahy žalobcom predložené listinné dôkazy, týkajúce sa nielen obdobia navrhovaného v žalobe, t. j. 5 rokov priamo predchádzajúce vyčiarknutiu zo zoznamu správcov, ale ani obdobie, počas ktorého žalobca dosahoval príjmy po zápise do zoznamu správcov, t. j. od 2.2.2018. Podľa žalobcu čím je obdobie dlhšie, tým je priemer správnejší a výsledok spravodlivejší. Namietal, že súd zobral do úvahy len 3 roky, počas ktorých dosahoval najnižšie príjmy, čím ho poškodil. Odvolací súd sa s uvedenými názormi žalobcu nestotožňuje. Ako už uviedol v predchádzajúcom odseku odôvodnenia tohto rozhodnutia, obdobie troch rokov, ktoré pri určení výšky ušlého zisku zobral do úvahy

súd prvej inštancie jednak svojou dĺžkou zodpovedá obdobiu, kedy žalobca nemohol vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty a zároveň ide o obdobie troch rokov, ktoré bezprostredne predchádzali momentu neoprávneného zásahu, sú preto, podľa názoru odvolacieho súdu, najobjektívnejším kritériom, podľa ktorého možno ustáliť výšku ušlého zisku. Bolo tak primerane zohľadnené časové hľadisko (obdobie troch rokov) ako aj hľadisko kvalitatívne (vysoká pravdepodobnosť podobnosti vecí pridelených náhodným výberom). Aj vzhľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožňuje s názorom žalobcu, podľa ktorého čím je dlhšie obdobie, z ktorého sa vychádza pri určení výšky ušlého zisku, tým je priemer správnejší a výsledok spravodlivejší a podľa ktorého súd zobral do úvahy len 3 roky, počas ktorých žalobca dosahoval najnižšie príjmy, čím ho poškodil. Súd prvej inštancie svoj postup pri učení výšky ušlého zisku náležite zdôvodnil (bod 41. rozsudku), s ktorým zdôvodnením sa odvolací súd stotožnil.

11.1. Pokiaľ ide o ušlý zisk, žalovaný, s odvolaním sa na ustálenú judikatúru namietal, že v prípade žalobcu absentuje atribút „pravidelného behu vecí“, keďže možnosť jeho ustanovenia do funkcie správcu konkurznej podstaty v konkurznych konaniach, a to náhodným spôsobom technickými a programovými prostriedkami je výlučne v rovine fikcie, pričom takémuto domnelému, resp. hypotetickému nároku nie je možné vyhovieť. S uvedeným názorom žalovaného sa odvolací súd nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu možnosť ustanovenia do funkcie správcu na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov (§ 40 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov) nevylučuje existenciu atribútu pravidelného behu vecí. Uvedený spôsob zaručuje objektivitu výberu správcu a zároveň neznamená, že ustanovenie do funkcie správcu je len v rovine fiktívnej. Jednoznačným dôkazom tohto je príjem žalobcu ako správcu konkurznej podstaty pred jeho vyčiarknutím zo zoznamu správcov, ako aj po jeho opätovnom zapísaní do zoznamu. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 195/2015, zo dňa 29.3.2018, na ktoré poukazoval žalovaný vo svojom odvolaní „Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t. j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“ (m. m. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 513/2014). „Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti“ (z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 23/2008). Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypotetický ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ.“ Podľa názoru odvolacieho súdu spôsob výberu správcu, a teda jeho ustanovenie do funkcie správcu konkurznej podstaty na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov, je práve tou skutkovou okolnosťou, ktorá vedie k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol, nebyť protiprávnej udalosti.

11.2.1. Žalovaný vytýkal súdu prvej inštancie, že sa opomenul náležite vysporiadať s jeho argumentáciou, keď namietal nemožnosť určenia výšky zisku, ktorú by žalobca dosiahol v čase trvania jeho vyčiarknutia zo zoznamu správcov. V tomto smere odvolací súd poukazuje na bod 9. odôvodnenia tohto rozhodnutia a predovšetkým opätovne na to, že postup súdu prvej inštancie, keď tento pri určení výšky ušlého zisku vychádzal z obdobia rokov 2012, 2013, 2014, teda obdobia troch rokov, ktoré bezprostredne predchádzali roku, v ktorom došlo k neoprávnenému zásahu a ktoré obdobie svojou dĺžkou zodpovedá obdobiu, kedy žalobcu nemohol vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty a je tak najobjektívnejším kritériom, podľa ktorého možno ustáliť výšku ušlého zisku, považoval za správny.

11.2.2. Žalovaný ďalej v odvolaní namietal, že žalobcom predložený výpočet ušlého zisku predstavoval iba hrubé príjmy bez zohľadnenia povinných odvodov do sociálnej a zdravotnej poisťovne a dani z príjmov, ktoré by bol žalobca povinný z tejto sumy uhradiť a to bez ohľadu na výkon advokátskej činnosti. Aj pokiaľ ide o túto odvolaciu námietku sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého je na žalobcovi, aby si tieto svoje povinnosti splnil v zmysle platných právnych predpisov.

12. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti ušlého zisku odvolací súd záverom konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, ktorého výsledky aj náležite v súlade s § 191 C.s.p. zhodnotil, na skutkové zistenia aplikoval správne právne predpisy, z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj podrobne a náležite v súlade s § 220 ods. 2 C.s.p.

odôvodnil. V odôvodnení svojho rozsudku sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Zaoberal sa podstatnými tvrdeniami sporových strán, vyhodnotil, ktoré nimi tvrdené skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie, pričom všetky svoje závery riadne zdôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na spravodlivý proces, keďže v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bol presvedčivý, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušné závery prijatého rozhodnutia. S odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť.

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v časti výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 15.412,16 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.412,16 € od 10.8.2018 do zaplataenia a vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol.

14.1. Žalobca aj žalovaný podali odvolanie aj proti časti výroku súdu prvej inštancie, ktorým tento priznal žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3.000,- €.

14.2. Podľa § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak (1). V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (2). Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (3). Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (4).

14.3. V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia poškodenému sa priznáva aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy, a to za súčasného splnenia dvoch podmienok: 1), že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a 2) že nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia, uverejnením rozsudku, znením jeho odôvodnenia a podobne. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného, a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach spoločenského života dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného (s prihliadnutím na kritérium obsiahnuté v § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.). V tomto smere odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného. Žalovaný v odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o jeho odôvodnenie priznania nemajetkovej ujmy napíňa prvky arbitrárnosti, keď postráda zákonom i judikatúrou stanovenú povinnosť uviesť dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých založil svoje rozhodnutie, čo zakladá nepreskúmateľnosť a vadnosť rozsudku. Žalovaný v odvolaní poukázal aj na absenciu špecifikácie konkrétnych individuálnych negatívnych následkov do osobnostnej sféry žalobcu. S uvedenými námietkami žalovaného sa odvolací súd stotožňuje. Faktom je, že súd prvej inštancie vykonal v otázke priznania nemajetkovej ujmy dokazovanie, jeho výsledky aj čiastočne vyhodnotil, avšak podľa názoru odvolacieho súdu absentuje odôvodnenie súdu prvej inštancie, ako sa vysporiadal s otázkou, či v prejednávanom prípade samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a či nie je možné túto vzniknutú ujmu uspokojiť inak. Za nepostačujúce považuje odvolací súd aj zdôvodnenie, v zmysle ktorého súd prvej inštancie považoval

žalobcovi priznanú nemajetkovú ujmu vo výške 3.000,- € za primeranú následkom, ktoré mu boli spôsobené. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné rozhodnutie súdu v otázke výšky nemajetkovej ujmy a jeho úvahu oprieť o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská tak, aby voľná úvaha nebola nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 37/2012 vyslovil, že je súd povinný vo svojom rozhodnutí odôvodniť a vyrovnáť sa s relevantnými argumentmi strany o primeranosti, resp. neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných obdobných veciach. Obdobne v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 19/2018 konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, že povinnosťou všeobecného súdu je určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím pri zohľadnení judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva.

14.4. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 3.000,- € zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ C.s.p. a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.). Povinnosťou súdu prvej inštancie, po vrátení spisového materiálu, bude opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 C.s.p.) a zo zisteného skutkového stavu vyvodí záver, ktorý je nutné správne, dostatočne presvedčivo a logicky odôvodniť v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z § 220 ods. 2 C.s.p.

14.5. Odvolací súd považoval za správny výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým vo zvyšnej časti nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol, preto rozhodnutie v tejto časti potvrdil (§ 387 C.s.p.).

15. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov prvoinštančného, aj tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.). Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že odvolacie námietky žalovaného, týkajúce sa separátneho rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania samostatným výrokom (výrok III.) vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a samostatne vo vzťahu k nároku na náhradu ušlého zisku (výrok IV.), nepovažuje za dôvodné a namietaný postup súdu prvej inštancie považuje za správny.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 10 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011; § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
- (2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

- (1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.
- (2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

- (1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.
- (2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je
- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

- (1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.
- (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

- (1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.
- (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).